

Żywa historia Gorlic — wywiad z panem Henrykiem Kusiem

Wywiad z panem Henrykiem Kusiem dotyczący jego pracy zawodowej, gorlickiego folkloru, strojów ludowych, zespołu Pogórzanie i najważniejszej nagrody dla folklorysty — Nagrody im. Oskara Kolberga.

Henryk Kuś

Urodzony 21 sierpnia 1936 roku w Łuźnej, pseudonim Żarski. Zmarł 29 czerwca 2018 roku. Choreograf, regionalista, instruktor tańca ludowego, aktor, badacz i dokumentator kultury pogórzańskiej. Wieloletni pracownik Gorlickiego Centrum Kultury. Założyciel i choreograf Regionalnego Zespołu Tanecznego Pogórzanie. Pod jego redakcją została wydana książka pt. *Tańce i pieśni Pogórzan. Podręcznik dla instruktorów zespołów regionalnych*, jest także współautorem publikacji *Taniec w tradycji polskiej. Leksykon*. Wielokrotnie nagradzany, m.in. w czerwcu 2017 roku otrzymał najwyższe odznaczenie dla folklorysty — Nagrodę im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej”.

Wywiad z panem Henrykiem Kusiem przeprowadzony 16 listopada 2017 roku przez Urszulę Karasińską (pracownika MBP w Gorlicach) w Łuźnej.

Serdeczne podziękowania dla pani Teresy Klimek za pomoc przy poszukiwaniach osób chętnych do udzielenia wywiadu.

Spis treści:

- [00:00:15](#) — pierwsza praca — nauczyciel w Szalowej
 - [00:01:15](#) — życie kulturalne Szalowa zawdzięczała wyjątkowym nauczycielkom ze Stanisławowa
 - [00:03:25](#) — nowe wyzwanie — praca w Domu Harcerza w Gorlicach
 - [00:04:15](#) — podjęcie studiów teatralnych w Krakowie
 - [00:05:00](#) — „na trzecim roku zostałem wyrzucony z hukiem” (niezaliczone studium wojskowe)
 - [00:06:33](#) — angaż w Teatrze Groteska w Krakowie, przyjęcie pseudonimu scenicznego — Żarski
 - [00:07:40](#) — wyjazd do pracy w teatrze w Opolu (zdobycie „prawa do współpracy”)
 - [00:08:30](#) — występ w Teatrze Telewizyjnym
 - [00:10:05](#) — angaż do prywatnego Teatru Rapsodycznego w Gdańsku, a potem do Teatru Ziemi Gdańskiej (po pięciu latach pracy w teatrze opolskim)
 - [00:11:35](#) — powrót do Gorlic
 - [00:12:00](#) — współpraca z kierowniczką Wydziału Powiatowej Rady Narodowej w Gorlicach — Wandą Kłapkowską
 - [00:13:35](#) — etat w Domu Kultury w Gorlicach — instruktor zespołu tanecznego
 - [00:14:35](#) — ukończenie czteroletniego Studium Choreograficznego w Warszawie, gdzie nauczycielami byli najlepsi polscy choreografowie, np. Grażyna Dąbrowska
 - [00:16:20](#) — współpraca z Grażyną Dąbrowską przy pisaniu książki *Taniec w tradycji polskiej. Leksykon*
 - [00:19:05](#) — praca dyplomowa pt. *Tradycyjna kultura ziemi bieckiej*
 - [00:21:30](#) — powody zainteresowania folklorem: tradycja rodzinna, życie na wsi, zespół regionalny w Łuźnej
 - [00:23:45](#) — „byłem założycielem Pogórzan w 1965 roku” — etapy powstawania zespołu
 - [00:28:35](#) — dobór amatorów — tancerzy do zespołu Pogórzan — spośród młodzieży ze Szkoły Przyzakładowej w Gliniku
 - [00:30:00](#) — wyjazdy zagraniczne zespołu
 - [00:31:15](#) — „współpraca z Ukrainą, która potem przeszła na miasto”
 - [00:32:00](#) — Pogórzanie pierwszą grupą zorganizowaną z Polski w Kałuszu (Polonia przyjęła zespół entuzjastycznie — opis i wspomnienie tłumy płaczących staruszek — Polek)
 - [00:34:40](#) — „międzynarodowy festiwal w Kołomyi”
-

00:38:40 — Polonia na Ukrainie

00:40:15 — polski kościół w Kałuszu

00:42:05 — stroje ludowe Pogórze — wg projektu Henryka Kusia — kupowane przez Fabrykę Maszyn w COPI w Warszawie

00:43:55 — po przeprowadzonych badaniach w terenie spółdzielnia z Rzeszowa uszyła po raz pierwszy stroje gorlickie zaprojektowane przez Henryka Kusia

00:46:15 — „prof. Reinfuss był moim mentorem i przyjacielem” — opis znajomości

00:53:30 — „miałem dobrych dyrektorów”

00:55:15 — ciąg dalszy opowieści o strojach zespołu Pogórze

00:58:10 — Maria Cetnarowska, Hania Gucwa, Jan Posłuszny — członkowie zespołu od samego początku aż do dzisiaj

00:59:30 — „nie rozstałem się z zespołem, przyjeżdżają do mnie”

01:00:15 — ciąg dalszy opowieści o strojach ludowych: „ubrałem zespół z Bobowej, ze Stróż”

01:04:45 — wspomnienie prof. Romana Reinfussa

01:05:30 — „widowiska to moja pasja”

01:10:45 — „byłem tancerzem i bardzo to lubiłem”

01:12:15 — książka autorstwa Henryka Kusia *Tańce i pieśni Pogórze. Podręcznik dla instruktorów zespołów regionalnych*

01:16:45 — czerwiec 2017 rok: Henryk Kuś otrzymuje najwyższe wyróżnienie dla folklorysty — Nagrodę im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej” w kategorii „Badacze, naukowcy, popularyzatorzy i animatorzy”

01:19:25 — w publikacji *Who is Who w Polsce. Encyklopedia biograficzna z życiorysami znanych Polek i Polaków* umieszczono biogram Henryka Kusia (wydanie z 2010 roku)

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Gabryela w Gorlicach oraz osoby udzielające wywiadów i udostępniające materiały opublikowane na www.mbpgorlice.info oraz innych stronach internetowych biblioteki, w tym stronach mediów społecznościowych MBP w Gorlicach, zastrzegają sobie pełnię praw autorskich do dalszego wykorzystania treści udostępnionych w sekcji *Świadkowie lokalnej historii*. Wyklucza się wykorzystanie opublikowanych materiałów przez osoby trzecie bez wcześniejszego uzyskania zezwolenia. Wszystkie prawa zastrzeżone ©.